

Sygn. akt VU 854/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2016 r. w Kaliszu

odwołania A. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 31 maja 2016 r. Nr (...)

w sprawie A. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę i kapitał początkowy

Oddala odwołania

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31.05.2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. odmówił A. A. przyznania emerytury, gdyż jako osoba urodzona po 31.12.1948r. nie udowodnił na dzień 1.01.1999r. ani ogólnego stażu 25 alt okresów składkowych ani co najmniej 15 lat pracy w tych warunkach, gdyż nie przedstawił na tę okoliczność właściwego dokumentu.

Decyzją z tego samego dnia ZUS ustalił mu kapitał początkowy z uwzględnieniem 24 lat 2 miesięcy i 9 dni okresów składkowych na dzień 1.01.1999r.odmawiając przy tym zaliczenia okresu nauki zawodu w Zespole Szkół (...)w K.w latach szkolnych 1972/73i 1973/74, ponieważ nie przedłożył za ten okres umowy o naukę zawodu lub naukę rzemiosła.

Odwołanie od obu tych decyzji wniósł do Sądu A. A. domagając się przyznania emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach po uzupełnieniu stażu ubezpieczeniowego o naukę zawodu w oparciu o zeznania wskazanych świadków.

Organ rentowy wniósł o oddalenie obu odwołań.

Sąd ustalił co następuje:

A. A.urodził się w dniu (...)Szkole podstawowa ukończył w(...). W dniu (...) ukończył naukę w (...)w K.w zawodzie przetwórstwo mięsne.

W dniu 8.07.1974r. podjął zatrudnienie w Zakładach (...) w K., gdzie pracował do 07.03.1993r. a następnie po przekształceniach własnościowych do 30.06.2006r.

W świadectwie pracy z dnia 30.06.2000 r. określono stanowiska odwołującego się w następujący sposób:

od 08.07.1974 r. do 22.04.1976 r. – jeliciarz,

od 02.05.1976 r. do 31.07.1979 r. – bekoniarz,

od 01.08.1979 r. do 31.01.1993 r. – magazynowy UAU

od 01.02.1993 r. do 30.04.1994 r. – magazynowy wagowy,

od 01.05.1994 r. do 30.04.1995 r. – wagowy,

od 01.05.1995 r. do 30.09.1996 r. – wagowy brygadzista,

od 01.10.1996 r. do 25.02.1998 r. – kierownik,

od 14.04.1998 r. do 31.05.1998 r. – robotnik magazynowy, - brygadzista, od 01.06.1998 r. do 31.12.1998 r. i nadal – konserwiarz.

W tym samym świadectwie wskazano, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach: w okresie od 08.07.1974 r. do 22.04.1976 r. – jeliciarz, od 01.08.1979 r. do 31.01.1993 r. – jeliciarz, 02.05.1976 r. do 31.07.1979 r. – ubojowiec. Wskazano Wykaz A Dział 10 punkt. 8 przepisów ogólnych i Zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1983 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - pracownik działu ubocznych artykułów ubojowych (Dz. Urzędowy MRiGŻ z dnia 31.10.1983 r. Nr 3 poz. 7.

Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach od 08.07.1974 r. do 22.04.1976 r. w Zakładach (...) w K., a nie uznał mu okresu pracy w szczególnych warunkach na stanowisku jeliciarza w okresie od 01.08.1979 r. do 31.01.1993r. oraz okresu pracy na stanowisku ubojowca od 02.05.1976 r. do 31.07.1979 r.

Na dzień 01.01.1999 r. A. A. wykazał staż pracy wynoszący 24 lata 2 miesiące i 9 dni.

Odwołujący nie należy do OFE.

Odwołujący posiadał status pracownika, aktualnie pobiera świadczenie przedemerytalne.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w szczególnych warunkach od okresie od 01.08.1979 r. do 31.01.1993 r. na stanowisku jeliciarza oraz okresu pracy na stanowisku ubojowca od 02.05.1976 r. do 31.07.1979 r. w Zakładach (...) w K. w okresie od 14.11.1973 r. do 14.03.1995 r. w Zakładach (...) w K..

W pierwszej kolejności wyjaśnienia wymagało jednak czy spełnia warunek posiadania na dzień 1.01.1999r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Sąd zważył co następuje:

A. A. po raz pierwszy miał rozpoznawane uprawnienia do emerytury z art.184 cyt. ustawy w sprawie prowadzonej w tutejszym sądzie pod sygnaturą VU 133/16 i wówczas skupiał się na wykazaniu charakteru wykonywanej pracy jako jeliciarza. Co do szkoły zawodowej podawał, że trzy dni w tygodniu uczył się i trzy pracował w zakładach mięsnych.

W niniejszej sprawie domagał się zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego nauki w (...) w K.twierdząc, że pozostawał w tym czasie w stosunku pracy, skoro przez dwa dni w tygodniu pracował normalnie w zakładach pod nadzorem instruktora po 6 godzin dziennie.

Podczas rozprawy w dniu 16.11.2016r. odwołujący się zeznał, że nie zawierał żadnej umowy co do nauki zawodu ani odbywania praktyk. Umowę zawarły natomiast między sobą szkoła zawodowa i zakład gdzie odbywał praktykę.

(dowód- zeznania A. A. k 21)

Oceny możliwości uznania okresu nauki za okres składkowy dokonać należało w świetle przepisów ustawy z dnia 02 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z dnia 21 lipca 1958 r., Nr 45, poz. 226 z późn. zm.), oraz uchwały nr 364 Rady Ministrów z dnia 26 września 1958 r. w sprawie zatrudnienia młodocianych przez zakłady pracy w celu nauki zawodu, przyuczania do określonej pracy i odbywania wstępnego stażu pracy (M.P. z dnia 17 października 1958 r., Nr 78, poz. 453), a także - ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. z dnia 21 lipca 1961 r., Nr 32, poz. 160 z późn. zm.).

W ocenie Sądu z zebranego materiału dowodowego wynika, iż w spornym okresie odwołujący się nie posiadał statusu pracownika, nawet jeśli odbywał w zakładach mięsnych część nauki w postaci zajęć praktycznych. Jego akta osobowe prowadzone są dopiero od lipca 1974r., kiedy to podjął zatrudnienie ze skierowaniem wydanym mu przez Urząd Powiatowy w K.. Nie zawarto z nim wcześniej umowy o naukę zawodu, a szkoła zawodowa nie była szkołą przyzakładową.

Jak wynika z przepisów ustawy z dnia 02 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. z dnia 21 lipca 1958 r., Nr 45, poz. 226 z późn. zm.), okres nauki zawodu jest okresem zatrudnienia tylko wówczas, gdy uczeń szkoły zawodowej był jednocześnie zatrudniony na podstawie zawartej z pracodawcą umowy o pracę w celu nauki zawodu lub w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy. Oznacza to z kolei, że okres praktycznej nauki zawodu podlega wliczeniu do stażu ubezpieczeniowego, jeżeli uczeń szkoły zawodowej pozostawał w tym czasie w stosunku pracy z danym zakładem pracy. W takiej sytuacji nauka podjęta przez ucznia stanowiła niejako konsekwencję nawiązanego stosunku pracy. Umowa z takim uczniem była zawierana w celu nauki zawodu lub w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy. Powyższe wiązało się ściśle z podleganiem przez ucznia rygorom stosunku pracy i korzystaniem przez niego z takich uprawnień jakie ten stosunek gwarantował (np. otrzymywanie wynagrodzenia, brak okresu wakacyjnego, prawo do urlopu wypoczynkowego, otrzymanie świadectwa pracy, potwierdzającego okres zatrudnienia).

Powyższego nie należy mylić z sytuacją, w której uczeń odbywał w zakładzie zajęcia praktyczne w ramach nauki w szkole zawodowej. Taka praktyka wynikała bowiem z procesu kształcenia uczniów zawodu objętych jedynie administracyjno – prawnym stosunkiem pomiędzy uczniem a szkołą.

Nie miała ona natomiast podstawy w stosunku pracy i w związku z tym, nie stanowi okresu zatrudnienia i nie podlega wliczeniu do stażu ubezpieczeniowego.

Sąd w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego, iż status prawny ucznia, który odbywał zajęcia praktyczne w ramach umowy o naukę w przyzakładowej szkole nie pozwala na uznanie okresu tej nauki za składkowy okres zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 01 stycznia 1975r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 1999r., II UKN 462/98, OSNP-wkł. 1999/15/3 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1999r., II UKN 593/98, OSNP 2000/12/485).

W świetle powyższego uznać należało, iż w omawianym okresie odwołujący się nie posiadał statusu pracownika. Tym samym nie ma podstaw do zwiększenia ilości okresów składkowych, zatem prawidłowa jest decyzja odmawiająca przeliczenia kapitału początkowego jak i decyzja odmawiająca emerytury z art.184 cyt ustawy.

Zgodnie z art.184 ust.1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2015r.poz 1302) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1.01.1999r.) osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27.

Stosownie do treści ust.2 emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do OFE lub przekazania środków tam zgromadzonych za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa..

Odwołujący się przede wszystkim nie spełnia warunku wykazania 25 lat składkowych i nieskładkowych na dzień 1.01.1999r. i w tej sytuacji bezprzedmiotowe jest prowadzenie postępowania dowodowego co do pracy w szczególnych warunkach

Zaskarżona decyzja jest więc prawidłowa, a odwołanie bezzasadne i zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 kpc orzeczono jak w wyroku.